

Серія «Усі уроки в початковій школі»
Заснована у 2006 році

Харків
Видавнича група «Основа»
2015

УДК 91
ББК 74.26.6
Т52

Толмачова М. В.
Т52 Усі уроки трудового навчання. 4 клас. — Х. : Вид. група «Основа», 2015. — 224 с. — (Серія «Усі уроки в початковій школі»).
ISBN 978-617-00-2448-0.

Посібник містить орієнтовне календарне планування та розробки всіх уроків трудового навчання у 4-му класі, складені відповідно до вимог оновленої навчальної програми (у редакції 2014 р.).

Методичні рекомендації, цікавий дидактичний матеріал, завдання творчого характеру, зразки готових виробів і композицій, шаблонів та технологічних карт — усе це вирізняє запропонований посібник з-поміж традиційних планів-конспектів та надає можливість використовувати його матеріали вчителям, які працюють за різними підручниками.

Для вчителів початкової школи.

УДК 91
ББК 74.26.6

Навчальне видання

Серія «Усі уроки в початковій школі»

ТОЛМАЧОВА Марина В'ячеславівна

УСІ УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ. 4 КЛАС

Головний редактор *Ю. С. Бардакова*

Редактор *О. В. Грабар*

Відповідальний за видання *Ю. М. Афанасенко*

Технічний редактор *О. В. Лебедєва*

Коректор *О. М. Журенко*

Підписано до друку 22.06.2015. Формат 60×90/16.

Папір газет. Друк офсет. Гарнітура Шкільна.

Ум. друк. арк. 14,0. Замовлення № 15-06/15-05.

ТОВ «Видавнича група «Основа»

61001, м. Харків, вул. Плеханівська, 66

тел. (057) 731-96-33

e-mail: office@osnova.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2911 від 25.07.2007 р.

Віддруковано з готових плівок ТОВ «Тріада Принт»
м. Харків, вул. Киргизька, 19. Тел.: (057) 757-98-16, 757-98-15

ISBN 978-617-00-2448-0

© Толмачова М. В., 2015

© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2015

ЗМІСТ

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ	5
<i>Урок 1.</i> Вступ. Ознайомлення з матеріалами, інструментами та правилами безпечної праці. Колаж. Поняття про колаж. Комбінування різноманітних матеріалів для створення композиції-колажу. Колаж із сухоцвітів «Квіткова феєрія»	7
<i>Урок 2.</i> Комбінування різноманітних матеріалів для створення композиції-колажу. Колаж «Спогади про літо»	13
<i>Урок 3.</i> Конструювання рухомих моделей з картону та паперу. Виготовлення паперової моделі з рухомими деталями «Веселий клоун»	18
<i>Урок 4.</i> Конструювання рухомих моделей з картону та паперу. «Лебідь-гойдалка»	22
<i>Урок 5.</i> Сюжетна витинанка. Уявлення про особливості сюжетних витинанок. «Диво-квітка»	27
<i>Урок 6.</i> Сюжетна витинанка. Виготовлення композиції «Ми — українці»	31
<i>Урок 7.</i> Оригамі. Створення об'ємних фігур технікою оригамі. «Метелик»	37
<i>Урок 8.</i> Оригамі. Створення об'ємних фігур технікою оригамі. «Лелека»	42
<i>Урок 9.</i> Виготовлення штучних квітів об'ємної форми. «Квітуха країна»	47
<i>Урок 10.</i> Засоби виразності скульптури. Робота з пластиліном. Виготовлення з пластиліну об'ємних фігур тварин. «Гостя з далеких країн»	56
<i>Урок 11.</i> Засоби виразності скульптури. Робота з пластиліном. Виготовлення з пластиліну об'ємних фігур тварин. «Яскравий котик»	61
<i>Урок 12.</i> Засоби виразності скульптури. Робота з пластиліном. Виготовлення з пластиліну об'ємних фігур тварин. «Веселий зоопарк»	66
<i>Урок 13.</i> Об'ємна аплікація з тканини та гудзиків. Гудзикове дерево «Пори року»	73
<i>Урок 14.</i> Об'ємна аплікація з тканини та гудзиків. «Совенятко»	80
<i>Урок 15.</i> Об'ємна аплікація з тканини та гудзиків. «Новорічна ялинка»	86
<i>Урок 16.</i> Художнє оздоблення та дизайн. Виготовлення декоративного виробу «Різдвяний віночок»	94
<i>Урок 17.</i> Художнє оздоблення та дизайн. Виготовлення декоративного виробу «Снігопад у долонях»	99

Урок 18. Робота із сучасними штучними матеріалами. Властивості штучних матеріалів. Аплікація з пінопласту «Зима»	103
Урок 19. Робота із сучасними штучними матеріалами. Аплікація «Який чудовий пудель!»	109
Урок 20. Плетіння. Способи плетіння з ниток. Лялька-мотанка «Янгол»	113
Урок 21. Плетіння. Способи плетіння зі смужок. «Книжкова закладка»	118
Урок 22. Вишивання. Основні прийоми роботи. Ознайомлення зі швами. Шов «уперед голку». Шов «назад голку»	122
Урок 23. Вишивання. Основні прийоми роботи. Послідовність виготовлення виробу. Оздоблення виробу. «Серветка для мами»	127
Урок 24. Декоративне панно. Послідовність виготовлення декоративного панно. «Квіти для мами»	135
Урок 25. Об'ємні фігури з дроту. Виготовлення виробу «Чарівна балерина»	138
Урок 26. Самообслуговування. Одяг і взуття. Виготовлення взуття. «Черевичок для Попелюшки»	144
Урок 27. Пап'є-маше. Ознайомлення з технікою пап'є-маше. Послідовність виготовлення виробів технікою пап'є-маше. Виготовлення декоративної тарілки	149
Урок 28. Пап'є-маше. Послідовність виготовлення об'ємних виробів технікою пап'є-маше. «Яблучко»	153
Урок 29. Бісероплетіння. Послідовність виготовлення об'ємних виробів технікою бісероплетіння. «Весняні метелики»	157
Урок 30. Тематична бесіда «Праця — найвеличніша краса»	163
Урок 31. Тематична бесіда «Цікавий світ професій»	167
Урок 32. Резервний урок. Конструювання та виготовлення ялинкових прикрас. Новорічний сувенір «Ялинка-дивинка»	173
Урок 33. Резервний урок. Оздоблення подарункової рамки	177
Урок 34. Резервний урок. Робота з пластиліном. «Коник»	181
Урок 35. Резервний урок. «Торбинка для подарунків»	186
ДОДАТОК	190
Зразки виробів, композицій, шаблонів, технологічних карт	190
ЛІТЕРАТУРА	223

УРОК 1

ВСТУП. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ, ІНСТРУМЕНТАМИ ТА ПРАВИЛАМИ БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ. КОЛАЖ. ПОНЯТТЯ ПРО КОЛАЖ. КОМБІНУВАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ КОМПОЗИЦІЇ-КОЛАЖУ. КОЛАЖ ІЗ СУХОЦВІТІВ «КВІТКОВА ФЕЕРІЯ»

Мета: ознайомити учнів з правилами організації робочого місця, правилами безпеки життя; ознайомити з поняттям «колаж»; навчити комбінувати різні матеріали; закріпити навички роботи з папером; розвивати творчі здібності, уяву, фантазію; виховувати охайність, терплячість, відчуття прекрасного.

Обладнання: сухоцвіти, різнокольоровий папір, глянцеві журнали, рекламні буклети, картон, тканина, ножиці, клей, ілюстрації різних квітів, зразки виробів, мультимедійна дошка.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

1. Привітання

Що ж, починаймо рік навчальний!
Я рада привітати вас.
Нехай натхнення та бажання
Заходять разом з вами в клас!

2. Перевірка готовності до уроку

3. Упорядкування робочих місць

II. СПРИЙМАННЯ Й УСВІДОМЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Повідомлення теми та мети уроку

Уч и т е л ь. На уроках трудового навчання ми продовжимо ознайомлення з матеріалами та інструментами, з правилами їх використання, з різними художніми техніками.

Сьогодні ми ознайомимося з поняттям «колаж». Комбінуватимемо різноманітні матеріали для створення композиції, виготовимо колаж із сухоцвітів «Квіткова феерія».

ЧАРІВНИЧКА

Василинка вирощує квіти різні:
Ранні — весняні, осінні — пізні,
Її жартома чарівничкою звуть.
Зате, коли квіти багряно цвітуть
Отут, біля вікон, при білій хатинці,
То щедро завдячують всі Василиці.
З поля вертають, було, трактористи,
Квітку попросять палку та іскристу.
А як у вересні дзвоник задзвонить,
В кожному класі жаріють вазони.
Квітне, всміхається Василинка,
Наче трояндова пелюстинка.

Г. Кулеба

— Ми влітку збирали квіти та виготовляли гербарії. Сьогодні на уроці будемо використовувати квіти і травичку, що ви принесли.

2. Повторення правил безпечної роботи

— Пам'ятайте, що кожен учень зобов'язаний знати правила безпечної праці на уроках трудового навчання та дотримувати їх.

1. Підготувати своє робоче місце.
2. Коли вчитель звертається до всіх учнів, вони мають припинити роботу й уважно слухати інструктаж.
3. Перевірити справність інструментів, наявність матеріалів.
4. Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.
5. Не можна працювати тупим та несправним інструментом.
6. Використовувати інструменти лише за призначенням.
7. Користуватися прийомами роботи з інструментами за зразком учителя.

3. Розповідь учителя

— Що таке колаж?

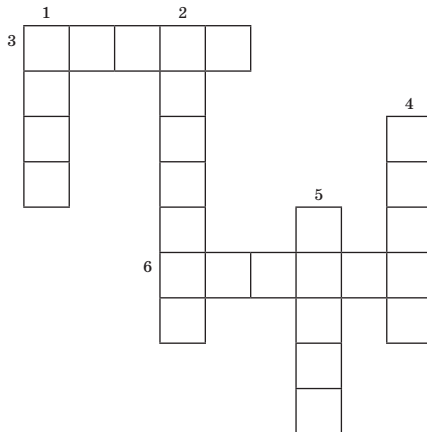
Колаж — це прийом в образотворчому мистецтві, коли ціле створюють з фрагментарного. Фрагментами можуть бути фотографії, глянцеві журнали, різнокольоровий папір різних фактур, тканина та фольга, квіти тощо.

До речі, може здатися, що колаж — це відносно новомодне віяння. Аж ніяк! Ще в Стародавньому Китаї були поширені композиції з кольорового паперу, сухого листя і квітів.

У 20-ті роки ХХ століття техніка колажу набула популярності й досягла свого розквіту. Багато художників (*починаючи з Пікассо*) використовували газетні аркуші, етикетки і т. ін. для більшої виразності та достовірності композицій.

— Хто використовує колажі? Художники-ілюстратори; художники-дизайнери; мультіплікатори; фотографи та ретушери; поліграфісти; web-дизайнери; будь-яка людина — вільний художник, із безліччю творчих ідей та потенціалу.

— Які матеріали нам сьогодні стануть у пригоді, ви дізнаєтеся, відгадавши кросворд.

1. Щоб жили всі дружно в мирі:
Скло, пластмаса, гума, шкіра,—
Всіх здружу я, крім людей.
Здогадались, хто я?.. (*Клей*).
2. Вона натуральна та штучна,
Яскраво прикрасить життя.
В клітинку буває і в цятку,
І одяг із неї, й взуття. (*Тканина*)
3. Завжди ми радуємо вас,
До свят дарують нас під час. (*Квіти*)
4. Він кольоровий або білий,
В клітинку він або цупкий,
Гладкий, пом'ятий та м'який.
В житті є кожної людини.
Відгадай, хто він такий? (*Папір*)
5. Літом виростає, а взимку опадає. (*Листя*)
6. Два пани наділи одні штани. (*Ножниці*)

Фізкультхвилинка

Сонце дивиться у клас.
 П'ять, чотири, три, два, раз.
 Всі ми робимо зарядку.
 Раз, два, три, чотири, п'ять.
 Треба нам присісти й встати.
 Раз, два, три, чотири, п'ять.
 Руки простягніть вперед.
 Раз, два, три, чотири, п'ять.
 Нахиліться, підніміться.
 Раз, два, три, чотири, п'ять.
 На носок, потім — на п'ятку —
 Всі ми робимо зарядку.
 Раз, два, три, чотири, п'ять.

4. Демонстрування та аналіз зразка

1) Вступна бесіда.

Мультимедійна презентація

— Уважно розгляньте зразки на дошці. Який жанр образотворчого мистецтва ми сьогодні зображуватимемо? Що таке натюрморт?

На стіл поставлю глечик,
 Айстри принесу,
 Тарілки Петриківки
 Юрбою всі складу.
 Розведу яскраві фарби,
 Майстерно придивлюсь,
 Оберу локальний колір,
 Радісно всміхнусь
 Тож відгадайте, чого навчити я вас берусь!

Натюрморт (фр. — мертва натура) — жанр образотворчого мистецтва; зображення неживих предметів на площині.

2) Інструктаж учителя.

1. Оберіть картон для основи колажу.
2. Для зображення площини стола доберіть тканину або папір.
3. Наклейте площину стола.
4. Доберіть папір для виготовлення вазона.
5. Складіть папір навпіл та намалюйте половину вазона.
Пам'ятайте про композицію зображення. Розмір вазона має дорівнювати третині всієї композиції.
6. Виріжте вазон та наклейте у середині.
7. Доберіть квіти та травичку для букета.
8. Поступово приклейте всі елементи букета.

5. Повторення правил безпеки під час роботи

Правила користування ножицями

1. Користуйтеся ножицями із заокругленими кінцями.
2. Зберігайте ножиці у спеціально відведеному для цього місці.
3. Не працюйте притупленими ножицями або ножицями з послабленим шарнірним з'єднанням.
4. Не тримайте ножиці лезом угору.
5. Не користуйтеся ножицями під час ходьби класом.
6. Не заважайте товаришам, коли вони працюють.
7. Передавайте ножиці товаришам кільцями вперед.
8. Під час різання тримайте матеріал таким чином, щоб лезами ножиць не поранити руку.

Правила роботи з папером

1. Розкладіть зручно всі матеріали та інструменти на робочому місці.
2. Якщо працюєте за малюнками, розмістіть їх перед очима.
3. Перш ніж прогладити лінію згину, переконайтеся, що куточки і краї паперу збігаються один з одним.
4. Спочатку натисніть пальцями на середині лінії згину, а потім розгладжуйте її від середини до країв.

III. ПРАКТИЧНА РОБОТА УЧНІВ

IV. ВИСТАВКА ТА ОЦІНЮВАННЯ РОБІТ УЧНІВ

Учитель демонструє роботи учнів та допомагає проаналізувати їх.

- Яка робота сподобалася найбільше?
- Чия робота найохайніша?
- Хто припустився помилки?

V. ПІДСУМОК УРОКУ

- Над чим ми працювали сьогодні на уроці?
- Чи сподобався вам урок?
- Який колаж ви виготовляли?

ДОДАТОК ДО УРОКУ 1

Цікаво знати!

Незважаючи на широке поширення різноманітних комп'ютерних програм для створення колажів, справжній колаж — це композиція, створена вручну.

Фотографії, сторінки глянцевого журналу, кольорова і обгортковий папір різних забарвлень і фактур, однотонний папір для фону, шпалери, ножиці, клей і фантазія — ось і все, що вам знадобиться.

До речі, дуже цікаві фактури можна отримати, проганяючи через ксерокс або сканер зібраний папір, тканину, марлю, листочки, травичку, квіточки і все, що поміщається на планшеті. Тільки стежте за тим, щоб усе це не дуже сильно випирало з-під кришки ксерокса або сканера, або накрийте апарат темною тканиною — інакше існує загроза засвітити лампи.

УРОК 2

КОМБІНУВАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ КОМПОЗИЦІЇ-КОЛАЖУ. КОЛАЖ «СПОГАДИ ПРО ЛІТО»

Мета: продовжити ознайомлення учнів з поняттям «колаж»; навчити комбінувати різні матеріали; закріпити навички роботи з папером; розвивати творчі здібності, уяву, фантазію; виховувати охайність, терплячість, відчуття прекрасного.

Обладнання: різнокольоровий папір, глянцеві журнали, рекламні буклети, картон, тканина, кольорові нитки, смужки, ґудзики, ватні диски, блискітки, ножиці, клей, ілюстрації морських пейзажів, зразки виробів, мультимедійна дошка.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

1. Привітання

Дзвоник всім нам дав наказ:
До роботи швидше в клас!
Тож гаразд, часу не гаймо
І урок розпочинаймо!

2. Перевірка готовності до уроку

3. Упорядкування робочих місць

II. СПРИЙМАННЯ Й УСВІДОМЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Повідомлення теми та мети уроку

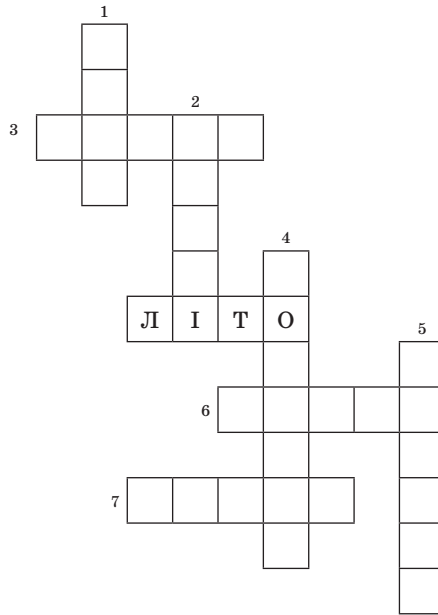
Учитель. Сьогодні ми продовжимо працювати в техніці колаж.

— Ви пам'ятаєте, що таке колаж?

— «Колаж» походить від французького слова, буквально означає «наклеювання». У графічних колажах зазвичай використовують вирізані картинки, папір різного кольору і фактури, а також тканину, фольгу та інше. Усе залежить лише від фантазії творця. До того ж, техніка колажу дає змогу змішувати наклеювання і безпосередньо «роботу руками» — тобто ліплення пензлем, пером та інше.

— Хто використовує у роботі техніку колаж?

— Якій темі буде присвячено колаж, ви зможете дізнатися, відгадавши кросворд.

1. Синє, синє,
Глибоке, глибоке.
Кораблі на ньому ходять,
А риби в ньому плавають.
(Море)
2. Червоненька і смачненька,
Дуже з вигляду гарненька,
І боки у неї пишні.
Влітку смачно їсти... (вишні).
3. Влітку вийдеш на лужок —
Зелененький килимок.
Восени вона жовтіє,
Взимку сніг її зігріє. (Трава)
4. Хоч сам ростом невеличкий,
Але гарно співає. (Соловей)
5. В них багато є роботи,
Хоч стоять вони весь час.
Від дощу чи від спекоги
Захистять, врятують нас.
Не лягають спать ніколи,
На ногах вони одвік.
Не бояться плину рік,
Не завій, ні вітру реву,
Хто ж вони такі?.. (Дерева).
6. Ой котилось коло,
Коло-покотьоло,
Всіх ласкаво гріло,
Цілий день світило,
А під вечір коло
Дуже натомилось —
Спати покотилось. (Сонце)
7. Вірно людям я служу,
Їм дерева стережу,
Дзьоб міцний і гострий маю,
Шкідників ним добуваю.
(Дятел)

— Сьогодні ми виготовимо тематичний колаж «Спогади про літо».

2. Розповідь учителя

Мультимедійна презентація

— Розглядаючи зразки на дошці, ви зрозуміли, що сьогодні ми працюватимемо над морською композицією.

— Що можна зобразити на композиції? (*Кораблик, сонечко, гори, пташок...*)

КОРАБЛИК ПІД ЗЕЛЕНИМ ВІТРИЛОМ

З весняної діброви
Плив голубим струмочком
Кораблик паперовий —
Вітрильце із листочка.
Не вітер цей листочок
На подорож окрилив,
А там, в діброві, хлопчик
Дмухнув у те вітрило.
І от, човнам на подив,
Із ручая до річки
Привів хлоп'ячий подих
Суденце невеличке.
А подих все не гасне...
Нехай же знає хлопчик:
Його кораблик ясно
У морі вже тріпоче.
Він, може, з-понад Ворскли?
Чи над Дніпром родився?
До кораблів дорослих
Довірливо прибився.
Вітрильце майоріє —
Живий листок кленовий:
Така зелена мрія
Хлопчини із діброви.

Л. Маковей

Фізкультхвилинка

Тік-так, тік-так,
Всі ми робимо ось так.
Руки вгору піднімаємо
І повільно опускаємо
Один, два, три,
Руки ширше розведи.

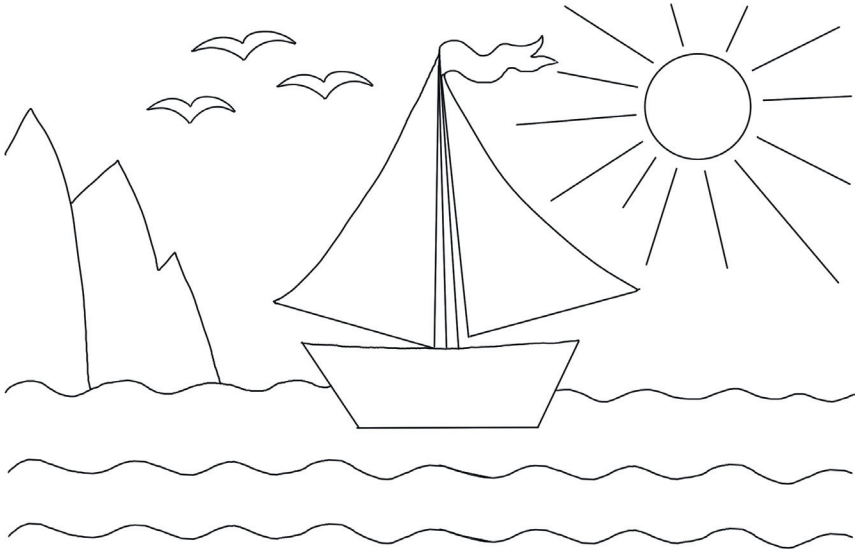
3. Демонстрування та аналіз зразка

1) Інструктаж учителя.

Мультимедійна презентація

— Виготовляємо композицію у такій послідовності.

1. На картоні намалюйте ескіз композиції, що ви виготовлятимете.
1. Деталі аплікації позначте цифрами, що будуть шаблонами деталей аплікації.
2. Виріжте елементи композиції.
3. Розгляньте клаптики тканини. Визначте, які елементи з якого шматка тканини ви виготовлятимете.
4. Розкладіть шаблони на виворітному боці тканини та обведіть їх.
5. Виріжте всі деталі.
6. Складіть композицію на аркуші картону або на тканині.
7. За допомогою ниток, гудзиків, блистівок, стрічок та інших матеріалів зробіть додаткові елементи композиції за власним бажанням.
8. Приклейте всі елементи композиції.

2) Повторення правил безпеки під час роботи.

Правила користування ножицями

1. Користуйтеся ножицями із заокругленими кінцями.

2. Зберігайте ножиці у спеціально відведеному для цього місці.
3. Не працюйте притупленими ножицями або ножицями з послабленим шарнірним з'єднанням.
4. Не тримайте ножиці лезом угору.
5. Не користуйтеся ножицями під час ходьби класом.
6. Не заважайте товаришам, коли вони працюють.
7. Передавайте ножиці товаришам кільцями вперед.
8. Під час різання тримайте матеріал таким чином, щоб лезами ножиць не поранити руку.

Правила роботи з папером та тканиною

1. Розкладіть зручно всі матеріали та інструменти на робочому місці.
2. Якщо працюєте за малюнками, розмістіть їх перед очима.
3. Перш ніж прогладити лінію згину, переконайтеся, що куточки і краї паперу збігаються один з одним.
4. Спочатку натисніть пальцями на середині лінії згину, а потім розгладжуйте її від середини до країв.
5. Готові фігурки зберігайте у спеціальній папці або коробочці.

III. ПРАКТИЧНА РОБОТА УЧНІВ

Під час роботи звучать аудіозаписи класичних музичних творів.

IV. ВИСТАВКА ТА ОЦІНЮВАННЯ РОБІТ УЧНІВ

— Які чудові композиції ви сьогодні створили! Усі дуже постаралися.

V. ПІДСУМОК УРОКУ

- Чи сподобався вам урок?
- Чого навчилися сьогодні на уроці?
- Кому ви подаруєте свою композицію?

ДОДАТОК ДО УРОКУ 2

Цікаво знати!

Колаж можна зробити з того, що є поруч, — із фотографій з відпустки, додаючи до них декілька засушених травинок, пір'їнку або вирізку з туристичного проспекту. Фотографії дня народження чудово виглядатимуть на тлі шматочків подарункового паперу. До речі, туди ж можна наклеїти листівки. А ще — змонтувати свою фотографію із якою-небудь «зіркою». А ще... А ще, коли ви почнете перетворювати звичайні фотоальбом на чудові колажі, у вас з'явиться безліч власних нових ідей!

У таких альбомах чудово виглядають різні підписи і кумедні коментарі — можна написати вручну або роздрукувати на принтері різними шрифтами. Узагалі, такі альбоми-колажі — це просто диво порівняно з пошарпаними альбомчиками зі смутними фотографіями із серії «Я на тлі...». Ви матимете справжню насолоду, створюючи такі альбоми, а потім — слухаючи захоплені відгуки глядачів.

УРОК 3

КОНСТРУЮВАННЯ РУХОМИХ МОДЕЛЕЙ З КАРТОНУ ТА ПАПЕРУ. ВИГОТОВЛЕННЯ ПАПЕРОВОЇ МОДЕЛІ З РУХОМИМИ ДЕТАЛЯМИ «ВЕСЕЛИЙ КЛОУН»

Мета: продовжити роботу з удосконалення вмінь і навичок роботи з картоном; ознайомити учнів з поняттями («конструювання» та «модель»); розвивати фантазію, творчі здібності, наполегливість.

Обладнання: демонстраційний матеріал — технологічна карта виготовлення паперової моделі, кольоровий картон, м'який дрiт, олівець, ножиці, клей ПВА, шаблони, нитки, шило, зразок виробу; мультимедійна дошка.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

1. Привітання

Сьогодні будемо спостерігати,
Висновки робити і працювати.
А щоб урок пішов на користь вам,
Фантазувати кожен буде сам.

2. Перевірка готовності до уроку

3. Упорядкування робочих місць

II. СПРИЙМАННЯ Й УСВІДОМЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Повідомлення теми та мети уроку

Учитель. Сьогодні ми конструюватимемо рухому модель з картону. Виготовимо модель з рухомими деталями «Веселий клоун».